

SLÄKTFORSKARNAS ÅRSBOK 2016

Innehåll

Förord

Av *Erland Ringborg* 9

Fosterbarn och källorna till deras historia

Många av de barn som inte kunde växa upp hos sina föräldrar kom som fosterbarn till en annan familj. Författarna berättar om hur släktforskaren kan hitta information om fosterbarn och vilken information som finns om dem i arkiven.

Av *Johanna Sköld* och *Ingrid Söderlind* II

Att utforska det försvunna – exemplet Seffrabol

Med hjälp av skattelängder, kartor, litteratur och besök på platsen kan man få veta betydligt mer om ett gammalt boställe än vad husförhörlängd och andra kyrkböcker berättar. Här är det gruvdrängstorpet Seffrabol i Uppland som är exempel.

Av *Björn Edman* 35

Skulder, smide och sill – släktforskning i bruksarkiven

Sverige har och har haft en lång rad bruk och en mängd handlingar från brukens verksamhet finns i arkiven. Handlingarna berättar inte bara om de anställdas löner utan också om vad de arbetade med, vad de handlade i brukshandeln och mycket annat.

Av *Anders Nordebring*.....47

Vem var Lillian Walker?

Lillian Walker föddes som Lillian Wolke av svenska föräldrar i Brooklyn 1887. Hon blev som vuxen en känd stumfilmsstjärna. Författaren har följt henne genom digitaliserade arkiv, fritt tillgängliga på internet. Framför allt finns informationen i äldre tidningar men också i databaser.

Av *Christina Skagerborg* 71

Jordemoder och barnmorska – hon mötte både liv och död

Barnmorskor eller jordemödrar har hjälpt kvinnor vid förlossningar i alla tider. Så småningom blev de ålagda att föra förlossningsdagböcker, som nu finns i arkiven. En del barnmorskor var också behjälpliga vid aborter, något som länge var förbjudet.

Av *Anna-Karin Westerlund* 87

Dödens lämningar

Epitafier, begravningsvapen och likpredikningar är viktiga genealogiska källor, med personuppgifter och ibland även porträttmålningar. Författaren guidar oss till dessa källor som inte finns i de vanliga arkiven utan i kyrkor och på bibliotek.

Av *Markus Gunshaga* 99

Släktforskning på Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek

Arbetarrörelsens arkiv har mängder av arkivhandlingar, inte minst fotografier, som rör aktiva personer inom till exempel den fackliga rörelsen, Kooperationen och flera politiska partier. Här finns mycket att hämta för släktforskaren.

Av *Nina Sjöberg* 143

Östgöta Brandstodsbolags makulerade försäkringsbrev

Kring förra sekelskiftet blev det allt vanligare att byggnader brandförsäkrades. I brandförsäkringshandlingarna finns detaljerade beskrivningar av husen och dessa kan ge en bild av till exempel hur släktingarna bodde för hundra år sedan eller hur det såg ut där de arbetade.

Av *Roy Andersson* 153

Ett omöjligt uppdrag?

För den som vill ägna sig åt lokal- och personhistorisk forskning i de erövrade danska landskapen före 1658 kan det kanske tyckas svårt att hitta källor. Men många handlingar finns bevarade från Halland, Skåne, Blekinge och Gotland, både i svenska och danska arkiv.

Av *Jens Lerbom* 167

Hur försörjde sig kvinnor och män?

Författaren presenterar projektet "Genus och arbete" och databasen GaW, där information finns om kvinnors och mäns arbetsuppgifter i 1600- och 1700-talens Sverige. Det handlar om de faktiska sysslorna, inte vilket yrke man hade.

Av *Maria Ågren*.....177

Konserverade änkor och döttrar

En änka efter till exempel en hantverkare eller en präst kunde konserveras. Det innebär att den döde makens efterträdare gifte sig med änkan och därmed fick överta ämbetet eller verkstaden. Även döttrar kunde konserveras på samma sätt när de blivit faderlösa.

Av *Kekke Stadin* 193

Kolonisationsepoken – en mansålder av slit

Författaren skriver om kolonisationen av Norrbotten i början av 1900-talet och de arkiv där släktforskaren kan hitta uppgifter om detta. Utgångspunkten är byn Narken i närheten av Korpilombolo. Det handlar om den villande skogen och de som bebyggde den.

Av *Irma Ridbäck* 207

Kampen om Aggarön

Rektorn Erik Holstenius vid Västerås gymnasium stred mot adelsmannen Jesper Nilsson Cruus om en bit mark på en ö i Mälaren. Om den åtta år långa tvisten under 1620-talet berättar en nästan 500 sidor tjock akt från Svea hovrätt, med många genealogiska uppgifter.

Av *Christian Juliusson* 225

Fängelsearkiven berättar om de dömda

De personer som dömdes till fängelsestraff bokfördes noga på de fängelser där de avtjänade sina straff. Idag kan släktforskaren få mycket information från fångjournaler och fångrullor om släktens fängelsekunder. En hel del av fångarna har också fotograferats.

Av *Eva Johansson* 249

Ålhults säteri och frälsefogden Sven Svensson Håhl

Fogden Sven Svensson Håhl var anställd för att sköta godset Ålhults säteri i norra Kalmar län åt sina frälseherrar. Samtidigt skaffade han sig själv ett stort antal gårdar och blev en stor jordägare, vid sidan av sitt arbete. Hur gick det till?

Av *Berit Sjögren* och *Bo Persson*..... 269

Sveriges Släktforskarförbund

Verksamhetsberättelse för 2015 303

Presentation av författarna 315

